

Zámbó István

1932-2007

„Kell az ének!

Kell, mert a múltat a jelen pillanatélményén át a termékeny jövőbe ívelteti.

Kell, hogy embernek is, népnek is teljesebbek, a szépre és nemesre jó szívvel és tiszta értelemmel kitárulkozóak lehessünk!”

(Dr. Papp Sándor köszöntője, a VVV 25 éves jubileumán)

Feleségével, Grétiel

Lányai: Szilvi, Réka, Kriszta

Zámbó István élete évszámokban

- 1932 · Április 6-án – megszületik Székesfehérváron
- 1949 · Középiskolás diákként létrehozza a Lovassy Gimnázium énekkarát
- 1950 · Érettségizik a Lovassy László Gimnáziumban
- 1956 · Középiskolai énektanár-karvezető szakon diplomázik a Zeneakadémián
- 1956 · A veszprémi zeneiskola tanára, majd igazgatóhelyettese, 1967-ig
- 1956 · Szeptember 25. – megalakítja Veszprém Város Vegyeskarát és a Veszprémi Szimfonikus Zenekart, amelyet az 1981/82-es évadig, 25 esztendőn át vezet

Zámbó István az 1947-es zeneiskolai tablón

NEMZETKÖZI ÉNEKLŐ HÉT VESZPRÉM 1968. AUGUSZTUS 4-12 MEGHÍVÓ

- 1965 · Veszprém Város Vegyeskarával páratlan sikert ér el Arezzóban, s ezzel kezdetét veszi a sok éves nemzetközi sikersorozata
- 1965 · Életre hívja az Országos Kamarazenei Fesztivált
- 1966 · Feleségül veszi Aszódy Margitot, boldog házasságukból három leány születik
- 1967 · Hivatása legmagasabb rangú elismerésében részesül: Liszt-díjat kap; ugyanebben az évben a megyei zeneiskolák szakfelügyelőjévé nevezik ki
- 1968 · Az Europa Cantat első Nemzetközi Éneklő Hete Veszprémben
- 1970 · Megválasztják a Kórusok Országos Tanácsa alelnökének, a kortárs magyar zene népszerűsítéséért Artisjus-díjat kap
- 1971 · Elnyeri a magyar Rádió Nívódíját, ugyanebben az évben megkapja a Veszprém Megyéért Érdemérem arany fokozatát; Az Europa Cantat II. Nemzetközi Éneklő Hete Veszprémben
- 1972 · A város együtteseinek függetlenített zeneigazgatója 1982-ig
- 1973 · A Magyar Zeneművészek Szövetsége elnökségi tagja 1981-ig
- 1974 · Kimagasló nemzetközi versenyeredményeiért a Népművelési Intézet Nívódíjban részesíti
- 1975 · A Munka Érdemrend Arany fokozatának birtokosa
- 1976 · A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanáraként karvezetést tanít 1992-ig
- 1977 · Szocialista Kultúráért kitüntetést nyeri el
- 1980 · Az első Karácsonyi Koncert (a tradíció azóta is folyamatos)
- 1981 · A Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze lesz
- 1981 · A Magyar Néphadsereg Művészegyüttese Férfikarának vezető karnagya 1990-ig
- 1990 · A veszprémi Dohnányi Ernő Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatója lesz 1995-ig
- 1992 · Veszprém városától Pro Urbe Díjat kap

Próba az 1968-as Éneklő Héten

- 1996 · A Szolnoki Kodály Kórus karnagya 2002-ig
- 1996 · Pro Meritis elismerést kap Veszprém városától
- 1996 · A veszprémi Padányi Bíró Márton Katolikus Gimnázium Énekkarának karnagya 2006-ig
- 2002 · Veszprém Város Díszpolgára, a Magyar Kultúra Lovagja
- 2007 · Május 13-án, Veszprém Város Vegyeskara 50 éves jubileumi hangversenyén utoljára vezényli az együttest
- 2007 · Szeptember 16-án, életének 75. évében, Budapesten elhunyt. Örök álmát - kívánságának megfelelően - Veszprémben alussza.

A 70. születésnapon

Hegedűlőn Országfő Tivadar zeneakadémiai tanárnál

Az államosítás után karnagy nélkül maradt iskolai vegyeskar vezetését az immár államivá vált gimnáziumban énektanár hiányában az akkor még diák, de rendkívül tehetséges és ambiciózus Zámbo Istvánra bízta, aki az együttessel szép sikereket ért el.

Például 1950-ben, a Petőfi Színházban előadták Kodály Mátrai képek című művét. (Dr. M. Tóth Antal interjúja Lechner Lászlóval)

A piaristák vegyeskarjának csoportképe, 1948

„Veszpréminek vallom magam.”

„Bár Székesfehérvárott születtem 1932-ben, kisgyermek koromtól Veszprémben éltem. Minden a királynék városához köt. A piarista neveltetés, a regőscserkész ballada-csoport népi-nemzeti szellemiségének életre szóló élménye, együtteseimnek, az ének- és a zenekarnak a megszervezése, sorsuk alakítása, útjuk egyengetése. Aztán a család-alapítás, gyermekeink felnevelésének ezer apró öröme. A gimnázium életemnek egyik legkedvesebb szakasza volt. Helyes László tanár úr létrehozott egy balladacsoportot. Lelkesedésével megszerettette velünk a magyar népballadákat és néptáncokat. Az 1948-as centenáriumi versenyeken én húztam a talpalávalót a tánckarnak a kísérő zenekar primásaként. A népdal aztán végig is kísérte az életemet. Lukin László biztatására jelentkeztem a Zeneakadémián a karvezetői szakra. Vásárhelyi Zoltán osztályába kerültem. Ligeti György, Gárdonyi Zoltán, Szöllősy András, Országfő Tivadar voltak a mestereim. Ma is áhítattal lépek a művészetnek e gyönyörű csarnokába.”

A piarista diákévektől a Zeneakadémiáig

Zámbo István zeneakadémiai hallgató népzenegyűjtő újtjai 1952 – 1954

— Lakóhelye és tanintézetének székhelye
● Gyűjtésének helyszínei

Simonfai gyűjtés, kézirat 1953-ból

„Az én munkámat mindig is három dolog határozta meg.”

„A népzenevel való találkozás s ez a műfaj végigkísért egész életemen. A másik az európai zenehágyomány, ami nélkül nincs modern művészet, a harmadik pedig a mai magyar zene. Mindennek, így a muzsikának is megvan a maga nyelvezete, amelyet minél több embernek meg kell ismernie, hiszen mai világunk mondanivalóját nem lehet régi nyelven kifejezni.”

(Zámbo István Érdemes művész - részlet egy 1981-es interjúból)

„Mélto ének- és zenekart Veszprémnek – ez volt akkor a közvélemény jelszava. A felnőtt-együttesek újraélesztésére, új egyesület szervezésére több meddő kísérlet történt a háború után. Így nyitott, várakozásteljes légkör fogadott 1956 nyarán, amikor mint frissdiplomás karnagy, hazatértem Veszprémbe.”

Az alapítás pillanata

1956 szeptemberében Gaal Sándortól, a Király-díjas Veszprémi Dalegyesület egykori karnagyától vette át a vezénylő pálcát.

Gaal Sándor előként írta alá a belpécsi nyilatkozatot 1956. szeptember 25-én, az alakuló díszközgyűlésen.

Toborzó, 1956 szeptember

Az ének- és zenekar alapítása

A legelső fellépések, első sikerek

Június 2. vasárnap óra 8	VEZSPRÉM VÁROS	Június 9. vasárnap óra 8
ÉNEK- és ZENEKARA		
Vezényel: Zámbó István	Kodály: Jeligó	
Művészeti munkatársak: A. Lángi Emma, Für Éva, Balázs Magda, Káté István, dr. Mihákovics János, László Klára, Orsolya Mária, Sallós László és Szűcs József	Mozart: Kis éji zene Friderici: Baráti kör Mozart: Ave Verum Händel: Rézslet a „Sándor ünnep” című operájából Mozart: Eoz-dur trió (klarinét, fülös, szongora) Pugnani-Kreisler: Praeludium és Allegro (hegedűszóó) Schubert: Tavasi hajnal Mussorgszkij: Rézslet a „Boris Godunov” című opera Forradalmi jelenetéből Berlioz-Weiner: Rákócsi-induló Cajkovszkij: Elégia a „Vencs szerenád”-ból Mendelssohn: Bócsa az erdőől Bárdos: Tréfás házasító Vasilenko: Keleni tánc (klarinét-szóó) Kókai: Kis verbunkos zene Kodály: Kállet kendő	
Jegyek csak elővételben kaphatók a Zeneiskolában és az ünnemi közönség-szervezőnél 8–10–12 Ft-os árkán		
Ft. Sallós László	Veszprém megyei Nyomda Vállalat 20–104	

Meghívó egy 1957-es koncertre

„A kórusépítés fontos eleme volt egyrészt a műsortervezés, másrészt a fokozatosság elve alapján a nyilvánosság elé lépés stratégiája: a városban – a megyében – a megyén kívül – Budapesten – a rádióban – filharmoniai hangversenyen – külföldön (előadói stílus, hagyományok megismerése) – fesztiválokon (nemzetközi kapcsolatok) – versenyeken.

Így jutottunk el 1956-tól 1965-ig, az első nagy nemzetközi versenyig.”

Debrecen, 1961: A kórus első hazai megemlékezése (bal oldali kép)

Veszprém Város Ének- és Zenekara, 1965 (jobb oldali kép)

Az elők között elhangzott mű basszus szólama Rothszáder Endre kézírásával

Zámbó István az általa szervezett énekkar és zenekarral végzett munka során ért művészé. Az eredmények azt igazolják, hogy jó helyen vállalt munkát, tehetségével, hozzáértésével és a fenntartó intézmény segítségével együtteseit rendkívül rövid idő alatt magas színvonalra emelte.

(Turcsányi Emil)

Valahányszor megjelentünk a pódiumon, és a bemondó hírül adta:

„Attenzione, Coro Città di Veszprém”,

a Petrarca Színház nézőterén néma csend lett, majd minden egyes produkciónk után zúgó vastapsot kaptunk. Ha végimentünk a kisváros utcáin és megismertek bennünket, márpedig lépten-nyomon megismertek, megálltak és mosolyogva gratuláltak:

„Bravo, Ungheria!”

A vegyeskari versenyen Kodály: *Liszt Ferenchez* című művét készültünk bemutatni. Izgatottan, sápadtan vártuk, hogy ránk kerüljön a sor, s amikor elhangzott az „attenzione”, színpadra vonulás után Zámbo István csak ennyit mondott: „Gyerekek, most gondolatok a hazára, az otthoniakra.”

És egy perc múlva olyan megrázó átéléssel hangzott fel az óda, hogy nekünk, éneklőknek s a hallgatóknak szemébe egyaránt könny szökött. (Dr. Papp Sándor naplójából)

A győzelmi trófea

Annus mirabilis

– az arezzói diadal éve, 1965

Nem tudni – írja a *La Nazione* –, hogy a mindent elsöprő, kirobbanó, viharos taps, amely a veszprémi nőikar előadását és ezzel az első kategória befejezését követte, inkább a kimagasló zenei tudásnak szólt-e, amit egyébként senki nem von kétségbe, vagy a kórus tagjainak bájossága, kedvessége váltotta-e ki.

A Napló híradása a sikeres szereplésről, 1965. augusztus 29-én

A vegyeskar Arezzóban

Petrarca színház - a verseny helyszíne

Három kategóriában indultak a magyarok, és három első díjat nyertek.

Ilyen esetet még nem jegyeztek fel az arezzói kórusverseny évkönyvébe.

A harmadik győzelem után akkora volt a magyarok sikere, hogy a spanyolok és a görögök fölkapták s a levegőbe röpítették Zámbo István karnagyot.

1959 – Debreceni Kodály Kórus, 1963 – Váci Vox Humana, 1964 – KISZ Egyetemi Énekkar, 1965 – Veszprém Város Vegyeskara. Íme az 1953-ban indított Concorso Polifonico Internazionale Guido D'Arezzo aranyéveinek magyar mérlege: egy hatalmas crescendo, amelynek fortissimóját a VVV vegyeskari, nőikari és folklór I. díja jelentette. Arezzóban berobbant az európai élménybe Zámbo István együttese. Senki sem lepődött meg azon, hogy a Vasas Kórus mellett a VVV-t hívták meg a III. Europa Cantat Fesztiválra Namurbe – s ottani, úgyszintén kiváló szereplések sora hozta Veszprémbe az Europa Cantat Éneklő Hetét – először 1968-ban, majd 1971-ben. Veszprémbe jöttek először nyugat-európai kórustagok együtt muzsikálni a vasfüggöny mögöttiekkel. „Nemcsak próba jellegű az együttes éneklés” – mondta Zámbo István. *Azzal, hogy az európai kóruszövetség, az Europa Cantat idei találkozóját nálunk rendezik, s a szocialista országok dalosai is itt vannak, most már valóban egész „Európa Énekel”.*

Europa Cantat Éneklő Hét, 1968

Munkás esztendőők, megérdemelt sikerek Otthon a világban – itthon a világ

Újabb debreceni siker

„Magyar kórusnak könnyebb külföldön jó eredményt elérni, mint itthon. Az ok: a külföldi versenyeken egy-egy magyar résztvevő révén érvényesül a magyar előadói stílus temperamentuma, és átütő sikert hoznak a kitűnő kompozíciók. A debreceni Bartók Béla Kórusverseny azért volt nehéz, mert egyrészt sok kiváló magyar kórus versenyzett itt, másrészt külföldről is többszörös nemzetközi díj-nyertesek sorakoztak fel. Ezért tartom én Debrecent a versenyek versenyének, ahol a vegyeskari I. és a folklór I. díj különösen értékes.”

(Zámbo interjú, részlet – 1970. július 10, Hajdú-Bihari Napló)

A debreceni Bartók Béla Kórusverseny színpadán - 1970

A debreceni serleg

A Zámbo István vezette kórus teljesítményét bel- és külföldi kritikák honorálták, versenyeredmények mutatták. „Pontosság a ritmikai struktúrákban, intonációs biztonság, egyes szólamok homogenitása, hajlékonyság, szövegbiztonság. Legmegnyerőbb mégis a legmagasabb igényeket kielégítő hangzás.” – ahogyan ezt a Der Morgen kritikus megfogalmazta. Szép sikereket értek el Goriziában: két első és két második díjat hoztak haza.

VVV
nemzetközi
megítélése

A gorizai díjak

A gorizai versenyen résztvevő kórus
Díjátétel Goriziában, 1974

A Folklór kategória győztese
Llangollenben,
1976

Llangolleni
örön

Feltűnő volt, hogy a llangolleni zsüri igen pozitívan értékelte a modern zenét. „Tökéletesen kiegyenlített hangzás, hömpölygő, jól értelmezett frázisokkal, nagyszerű formálás” hozta meg a fesztivál legmagasabb pontszámát, és a vegyeskari I. díjat. Folklórban a III. díj került veszprémi kezébe.

Zámbo István nemcsak e díjakat vehette át azonnal, hanem az egész kórusverseny fődíját, a hatalmas, súlyos, kör alakú bronztrófeát, közepén a walesi sárkánnyal, rajta a zenét és a nemzetek barátságát hirdető körfelirattal. Aztán az óriási fesztiválsátor közönsége kissé ijedten nézte, hogy 30 szmokingos férfi dobál egy harmincegyediket a levegőbe...

(Részletek Czvingráber János cikkeiből: 1976. július, Napló, 1976/5 KÓTA)

A llangolleni
díj

„A kórus és a zenekar,
mint egy egyesület, abban a
szerencsés helyzetben volt, hogy
megerősödése, kibővülése után hármás
műsorprofilot folytathatott: a cappella, azaz
kíséret nélküli kórusdarabok, zenekari
művek illetve közös produkciók, azaz
kantáták, misék, oratóriumok.”

A Veszprémi Szimfonikus Zenekar az egyetemi Aulában

A zenekar élén, 1982

A Veszprémi Szimfonikus Zenekar

„A zenekar is 1956. szeptember 25-én alakult, a kórus
testvér-egyetteseként zenetanárokból és növendékeikből,
amatőr muzsikusokból. 1961-ben szervezetenként önállóvá vált.

Üttörő feladatot látott el a megyei koncerthálózat
kiépítésében. Elévülhetetlen érdemei voltak az ifjúság
zenei nevelésében, az értékes muzsika megismertetésében
és megszerettetésében. Veszprém, Keszthely, Pápa, Ajka,
Tapolca, Balatonfüred, Balatonalmádi, Füzfő,
Sümeg, Zirc, Marcaltó ifjúsága, általános, középiskolai és
szakmunkástanulók ezrei hallgathatták a zenei stílusok,
zeneszerzői arcképek, musica hungarica sorozatokban
a halhatatlan mesterek alkotásait csakúgy, mint
a XX. század zenéjét, nyelvi törekvéseit.

Veszprémre figyelt az ország zenei közléte, amikor
városunkat az új magyar zene fórumává avattuk 1965-től
az Országos Kamarazenei Fesztiválok alkalmával.
A Zenei Alap támogatásával jeles zenészerzőinket új művek
írására ösztönöztük. Minden résztvevő együttes egy-egy
új magyar kompozíciót mutatott be. A lezajlott tizenhárom
fesztiválra mintegy hatvan új alkotás született. A veszprémi
zenekarral, illetve a kórusal többek között Durkó Zsolt,
Farkas Ferenc, Petrovics Emil, Szokolay Sándor műveit
mutattuk be. A fesztiválokat a rádió, a tévé, a
zeneszerzők, kritikusok nagy figyelmé kísérté.”

Oratórium-próba a
Bányatársz épületében

Az V. Kamarazenei Fesztivál
plakettje, 1974

A VIII. Kamarazenei Fesztivál
jelvénye, 1980

Örömteli percek Veszprémben,
a Sport Vénaléglőben
– ezúttal a BBC díj oklái

Somfai Balázs:
**Dicsőítő ének
Zámbó karnagyról**

(1981)

Hős daliáról szóljon az ének
Nagyhirű férfi, homlokig ész,
Zsenge korától fújja a nótát
Ő s körülötte sok gégezenész.

Messzi vidékeken ismerik névről,
Anglia, Balkán népe csak int:
„Nem terem nekünk már különérem,
Elnyeri Zámbó Pista megint.”

Ujja hegyében a ritmus, a dallam,
Két szeme villog, míg dirigál,
Inti a Szopránt, feddi az Altot,
Mert csak a Basszus szól igazán!

Karnagya, halljad, e drága Hazának,
Téged emel most pajzsra a nép,
Hosszura nyújtsa a KÓTA szakállad,
Zengjen a nóta, menjen a gép!

S ha eldobod egyszer a karnagyi pálcát
S szögre akasztod a frakkjaidat,
Ősz öregemberül életed sója
Még akkor is, ott is a zene marad.

Élet a kórus- közösségben

Az éneklés ünnepe

Utazás Barcelonába,
1972

A barcelonai pihenés ritka percei – Zámbó István
és G. Somos Margit, a kórus segédharnagya

Utazás közben feleségével

Zámbó István Schumann: Cigányélet című művét próbálta. A tenor szólam nem túl kulturált üvöltéssel segítette át magát a „tűz mellett sül már a friss pecsenye” felfelé ívelő dallamán. Karnagyunk fájdalmasan kiáltott fel: - *És ez nektek friss pecsenye? Most próbálják baltáival hasogatni, olyan nyers...!*

Vidám percek egy albtulán

Társulági Élet Alabörsön, 2005

Minősítő hangverseny az egyetemi aulában, középen a Lenin szobor, 1964

A Vegyipari Egyetem aulájában rendezett első hangversenyeken a kórus azon a lépcsőszakaszon állt fel, ahol középen egy Lenin-szobor van. A tenor és a basszus szólam között a szobor képezte a határt. Ebben az időben egy máshol rendezett hangverseny próbáján vita támadt, a tenor és bariton szólamában, hogy kik álljanak egymás mellé a szólamhatáron. Zámbó azt ajánlotta: úgy álljatok föl, mint az aulában. A megegyezés azonban késett. Zámbó ingerülten kérdezte: *Té ki mellett szoktál állni?* A válasz: *Lenin elvtárs mellett...*

Bárdos Lajos
levelezése
Zámbó Istvánnal
a készülő „Jelhang”
-ról

Kedves Pista!

Azt hiszem, Ambrózy Ágoston szövegét meg tudom csinálni. (...) De mi lesz a végével?
„Dalában él az ifjúság”... hát idősebb tagok nincsenek? Vagy belenyugszanak?
Vagy lélekben úgymint minden énekes fiatal? (...)

1958. szeptember 7., Szíves üdvözléssel, Bárdos Lajos

Zámbó István közművelődési és zene- pedagógiai munkássága, kapcsolata zeneszerzőkkel

Bárdos Lajos – Ambrózy Ágoston:
Veszprémi Jelhang c. művének kottája

A múlt héten a Zeneművészek Szövetsége elnökségének tagjai sorába választották Zámbó István Liszt-díjas karnagyot.

„Népművelő muzikusnak érzem magam. Egész életemben ösztönös igényem volt, hogy a zene örömét, belső élményét megosszam másokkal, hogy meghallgassam az embereknek a zenéről alkotott véleményét, hogy a zenei közgondolkodás fejlődését elősegítsem. Meggyőződésem, hogy a zene, annak ellenére, hogy az összes művészeti ág közül a legelvontabb, első fokon nem igényel különösebb felkészültséget. Megértése nem iskolázottság, hanem nyugodt, türelmes, zavartalan ráhallgatás, ösztönös zenei érzék dolga. Tudat alatt aztán a zene megteszi a magáét: finomítja érzelmeinket, virágoskerteté varázsolja életünket. Szegényebb az, aki nem tud a zenével élni. A legnagyobb magyarságélményt zenei megfogalmazásban Kodály nyújtja. Zenéje felbívó jel nagy közösségi munkára: európainak és magyarnak lenni.”

(Balogh Elemér: Bemutatjuk Zámbó Istvánt, Napló, 1973. március 10.)

Psalmus Hungaricus – Stánány Józseffel, 1973

Szervánszky
Endre
zeneszerzővel,
1973

Farkas Ferenc
üdvözlése a
kórusnak

Az ünnepi nyitány és a Rákóczi-kantáta után Farkas Ferenc *Vita poetae* című kantátája hangzott el. Ezt a művet a szerző Janus Pannonius verseire komponálta, s ősbemutatója Veszprémben volt, Zámbó István vezényletével. Az ünnepelt kérésére a kóruszólamokat a zeneakadémiai koncerten is Veszprém Város Vegyeskara énekelte.
(Napló, 1981. január 20)

Petrovics Emil
garatulál egy
bemutató
után

„A kórusműhely valóban ösztönző hatással volt megyénk kórusmozgalmára. Kollegáim, volt tanítványaim mind a kórus tagjai voltak, vagy ma is azok.”

Willi Thüder
és Oriol
Martorell
karnagyok
társaságában

Az Erdemes
Művész
kitüntetés
Pozsgay Imre
adta át,
1981

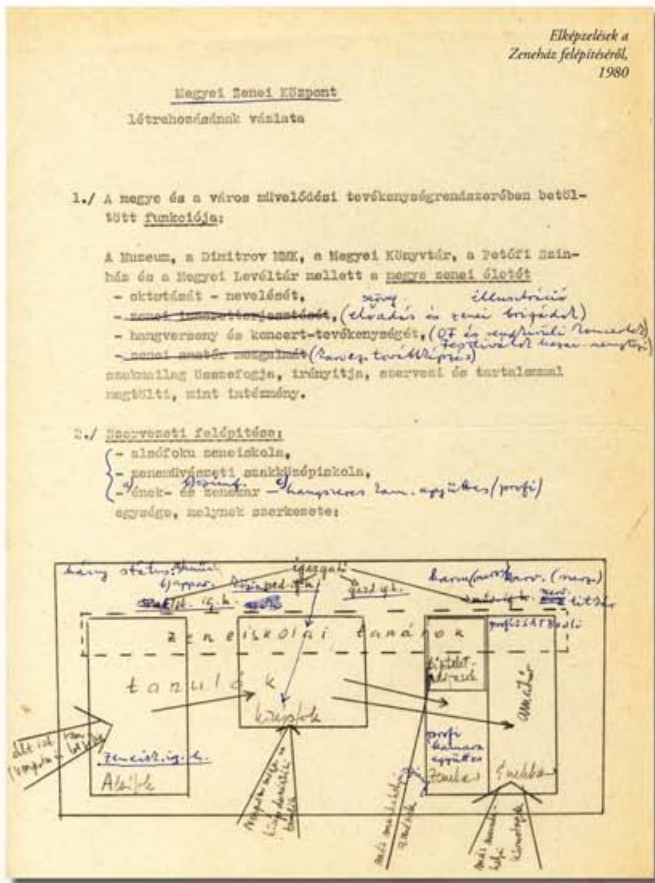

„A zeneirodalom egésze érdek-
kel, így mindig az a „kedvenc”,
amivel épp foglalkozom.
Közelebb áll hozzám mégis
talán Monteverdi, akinek
drámaisága nagyon meg-
ragadott. És közel áll hozzám
a felülmúlhatatlan J. S. Bach.
Beethovent is nagyon szeretem,
a kirobbanó tehetségű Mozart
pedig egyszerűen lenyűgöz.”

Nekem nagy alapvetést
jelentett Bartók és Kodály
művészete. Bartóknak a
nagyszerű embersége,
Kodálynak pedig a hű
magyarsága és nemzetnevelő
szerepe. A Psalmus Hungaricus
az egyik legnagyobb zenei
élményem. Benne van egy
kicsit az emberiség története,
egy kicsit a magyar történelem
is. Dávid király ideje, a XVI.
század, a hitújítás kora.
Szövegét Kecskeméti Vég
Mihály írta Dávid király
55. zsoltára alapján.

Példát mutat, tehát a mának
is szól erkölcsi rendje és
tanulsága, ami örök
emberi, akárcsak a
tízparancsolat.”

„1976-ban meghívtak a Zeneakadémiára tanárnak. 16 évig tanítottam vezénylési gyakorlatot és karvezetést. Ma is szívesen gondolok vissza hallgatóim szép fellépéseire”.

„1980 táján szükségszerűvé vált a - hogyan tovább - pontos megfogalmazása, a továbblépés, ugrásszerű fejlődés lehetőségének megteremtése. Ennek kidolgozásával bízott meg a megyei tanács művelődési osztálya. Navracsics Tibor osztályvezetővel tettük asztalra egy Zeneház tervzetét. Eszerint az új, komplex zenei intézményhez tartozik a Csermák Antal Zeneiskola, a tervezett Zeneművészeti Szakközépiskola, Veszprém Város Vegyeskara és a Veszprémi Szimfonikus Zenekar. Az intézmény vezetősége a zeneoktatás és az együttesek igényei szerint koordinálja, telepíti le az énektanárokat, hangszeres muzsikusokat. A pontos költségvetést is magában foglaló tervzetet a megye végrehajtó bizottsága kedvezően fogadta, de áttette a 15 éves perspektivikus tervbe. Ebből mindössze a Zeneművészeti Szakközépiskola beindítása valósult meg 1983-ban, kezdetben a Lovassy László Gimnázium égisze alatt.”

Zámbó István veszprémi Zeneház-terve Új utakon

„1981-ben kineveztek a profi Honvéd Férfikar vezető karnagyának. Ezzel, sajnos, meg kellett válnom a kórustól, a zenekartól, Veszprémtől. Nem volt könnyű!

A Honvéd Együttessel bejártuk a világot Pekingtől Havannáig, Damaszkusztól Párizsig. Mint vendégkarmester rendszeresen dolgoztam a Magyar Rádió Énekkarával is. A Magyar Rádió számos koncertet szervezett élő, egyenes adásban és készített „Z” felvételeket kórusaimmal.”

„1982 tavaszán utódomnak Katona Tibort jelöltem meg, akiről kedvező kép alakult ki főiskolai tevékenysége alapján. Ma a győri püspöki székes-egyház regens chori-ja. A Veszprémi Szimfonikus Zenekar élére Németh Gyulát, a Filharmónia karmesterét hívtuk meg, akit később Jármay Gyula követett.”

Katona Tibort 1989 januárjában Erdélyi Ágnes váltotta – megnyervén a kórus bizalmát, és a kiírt karnagyi pályázatot. Egykori zeneakadémiai tanára, Zámbó István Keresztury Dezső szavaival buzdította kiváló ifjú pályatársát:

„Őrizd nemzeti múltunk szép emlékeit úgy, hogy bennük újulj magad is, újratekertve hazánk.”

Egykori zeneakadémiai növendékével, Erdélyi Ágnessel, 1992

A Honvéd Férfikar karnagya

„Elindultam szép hazámból...” refrénbe a teljes kórus bekapcsolódott, s aztán... aztán valami váratlan dolog történt. Zámbó, mintha a világ legtermészetesebb dolga volna - a közönség felé fordult, s egyetlen szó nélkül, de azzal a bizonyos határozott mozdulattal, amelynek zenéhez szokott ember nem tud ellenállni, tőlünk kérte a dalt...

(1981. Bartók-ünnep Veszprémben, részlet Cziringáber János cikkéből)

A Szabolcsi Kodály Kórus 2002-ig vezetve, velük Japánba is eljutott

Zámbó István visszatérése kedves városába

1999. május 10., HÉTFŐ

Padányi-gála vastappsal

A katolikus iskola tehetséges diákjai léptek fel

A katolikus iskolák önképző-köri hagyományait felelevenítve a Padányi gálaműsorin iskolánk legtehetségesebb diákjai léptek fel. Ők a tanév során nemcsak az iskolapadokban, de a város számos kulturális rendezvényén is versenyteljes bizonyították érettségüket, vagy egyszerűen csak saját örömeikre reméltek, verset vagy művet mondani; ezzel igazolva, hogy az irradalom, a szép vers és a klasszikus zene, a színház, a modern tánc és néptánc része mindennapjainknak – mondta meggyőzőbeszédében az újbóli hat éves műltra visszatekintő gálaműsor, pénteken Boráros Tiberis püsteria aya, az iskola igazgatója.

A műsort két és fél óráig gálaműsor a „Zsenge Igazok” kórusnak előadásával kezdődött.

Majd az iskola énekara Zámbó István vezényletével egyebek mellett Esterházy Harmonia Csaléris című művét énekelte a közönség nagy örömeire.

A gála az iskola tanulói mellett mondott, verset szavaltak, az első és második szimfonikák játékaifut játszottak, a nagyobbak remek koncertet adtak. Volt latin-amerikai tánc, a hetedikos *Florida Gábor* társasával saját maga által írt jelenetét adta elő.

Kiemelkedett a műsorból a Királytűz darabja, a Válogató királylány, melyet a színpadi vezetője, *Horváth Csaba* tanár írta és rendezte.

A rendkívül színvonalas műsor végén a kórusokból, rikókából álló lelkes közönség vastapsod hallta meg a kis- és nagyobb diákok szereplését.

– tih –

„1990-ben Veszprém visszahívott a közben megalapított Zeneművészeti Szak-középiskola élére, amelyet öt évig igazgattam. Dohnányi Ernő nevét vettük fel, Mádl Ferenc avató jókívánságaival.

A zenei tevékenység számai ma is kötnek Veszprémhez. Tizenegy éven át, 2006-ig vezettem a Padányi Bíró Márton Katolikus Gimnázium énekkarát, és a város zenekultúráját mindenben igyekszem segíteni.”

Cikk a Padányi Schola-val antotot sikerekről

2006. okt. 29-i Kórusnapló beírás:

További sok remekművet kívánok szeretett régi kórusomnak ilyen gyönyörű előadással. Isten áldjon Benneteket! Zámbó Pista

„A XXI. század kezdetén feltétlen optimizmusom alapja a bizakodás, hit népünk erejében, tehetségében. A globalizáció szükségszerű tendenciái mellett nép-nemzeti ellenhatásra van szükség; a magyar történelmi múltra alapozott nemzeti sajátosságok erejére, védelmére. Kodály szavaival élve: „Hétköznap európaiak vagyunk, hogy életünk vasárnapjain önmagunk lehessünk”.

2004 karácsonya

Requiem koncert az Anulban, 2006

Karácsonyi koncerten, együtt a VVV-vel, 2004

Ismerte, tudta azt a nyelvet, és kezében volt a kulcs, amely kinyitotta előtte a szívek ajtaját – ez a nyelv a muzsika, ez a kulcs a legmagasabb mércével mérhető minőség volt. Két olyan eszköz, amely sosem hagyta cserben – tanítson, dirigáljon bár Budapesten vagy Szolnokon, a Zenekadémián vagy a nemzetközi kórusáránában, a lovasi napok borbarát látogatói közt vagy a hivatásos Honvéd férfikar élén. De azt hiszem, mi, veszprémiek értettük meg leginkább őt: rezzenéseit; mosolyát; lassú mondatait, ha szólt; energiát sugárzó mozdulatát, amikor felemelte a karmesteri pálcát... Több száz ifjú növendék érett muzsikussá a keze alatt. De még több, sok-sok-sok ezer veszprémi vált, neki köszönhetően, sajátosan gazdag és büszke emberré. Gazdaggá, mert megtanította nekünk: mi az igazi érték; a zene varázslatos birodalmában a katarzisz, a tisztító dráma, a boldogság forrásait fedeztük fel művészete által. És büszkévé tett minket: büszkévé Kodályunkra, Bartókunkra, magyarságunkra, veszprémiségünkre.

(Részlet Debreczenyi János búcsúztató beszédéből)

Bairól: A Tavasz Ének megnyitása, 2005. 2006. szeptember 30. 2007. május 13.

Karnagyaink, 2007. május 13.

Síremlék a Vámosi úti temetőben

Emléktábla a Veszprémi Pantheonban

